USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Petry Rýznarové a soudců Mgr. Martiny Telcové a JUDr. Adama Talandy, Ph.D., ve věci výkonu rozhodnutí

oprávněného: **Zemědělské družstvo Hřivice**, IČO 00121347
sídlem Hřivice 23, 439 65 Hřivice
zastoupený advokátem JUDr. Karlem Davidem
sídlem Sladkovského 1640, 440 01 Louny

proti

povinné: **Jana S.**, dříve F., narozená xxx
bytem xxx
zastoupená Vladimírou V., narozenou xxx
bytem xxx

prodejem nemovitých věcí, o určení znalečného, k odvolání povinné proti usnesení Okresního soudu v Jeseníku ze dne 2. 12. 2025, č. j. 15 E 21/2024-166,

takto:

Usnesení okresního soudu **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

1. Okresní soud odvoláním napadeným usnesením přiznal znalci Ing. Václavu Hoplíčkovi, IČO 10029907, sídlem Severovýchod 850/43, 789 01 Zábřeh, za podaný znalecký posudek z oboru ekonomika, ceny a odhady nemovitostí, znalečné v celkové výši 18.048 Kč se specifikací jednotlivých úkonů. Napadené usnesení neobsahovalo odůvodnění.

2. Proti tomuto usnesení podala včasné odvolání povinná, která s výší znalečného, které bylo soudem ustanovenému znalci přiznáno, nesouhlasila. Vytýkala okresnímu soudu nedostatečné přezkoumání a odůvodnění výše znalečného, s tím, že okresní soud převzal vyúčtování znalce, aniž by se podrobněji zabýval přiměřeností počtu účtovaných hodin k rozsahu a složitosti posudku, možným překryvem jednotlivých úkonů, přiměřeností administrativních prací a hotových výdajů. Odůvodnění usnesení neobsahuje konkrétní úvahy soudu, proč považuje vyúčtování znalce v celém rozsahu za odůvodněné a hospodárné. S ohledem na běžnou praxi u odhadu nemovitostí se jeví zejména 5 hodin administrativních prací jako nadměrných, neboť jde o rutinní úkony, které by neměly být účtovány v takovém rozsahu, stejně tak jako hotové výdaje spočívající v tisku a v kopiích a cestovních náhradách. Povinná je vedena na úřadu práce a dlouhodobě disponuje pouze nízkými dávkami, jiný pravidelný příjem nemá a nachází se dlouhodobě v tíživé sociální a majetkové situaci. Přiznané znalečné pro ni představuje neúměrnou a fakticky likvidační finanční zátěž, která dále prohlubuje její zadlužení v rámci výkonu rozhodnutí. Navrhovala, aby odvolací soud napadené usnesení změnil a přiznal znalečné ve výši odpovídající nutně a účelně vynaloženým nákladům, popřípadě aby věc zrušil a vrátil Okresnímu soudu v Jeseníku k novému projednání.

Shodu s prvopisem potvrzuje Veronika Kotrlová.

3. Znalec v písemném vyjádření k odvolání povinné uvedl k námitkám nedostatečného přezkoumání a odůvodnění znalečného, že jím uvedená časová náročnost (počet hodin na úkon) odpovídá skutečnému času potřebnému k provedení daného úkonu. K překrývání časů, jak je specifikováno v odvolání, nedošlo, neboť studium spisu a zpracování posudku jsou dva zcela odlišné úkony. V prvním případě šlo o studium – především seznámení se se spisem a všemi přiloženými podklady, ve druhé části šlo o vlastní zpracování posudku, popis nemovitosti, zjištění případných rizik, porovnání evidence katastru a skutečného stavu, určení tržní hodnoty na základě porovnání, zohlednění celkového stavu s ohledem na porovnávané nemovitosti a podobně. Současně tímto se znalec vyjádřil k argumentům pochybností o přiměřenosti časové dotace. Pokud se jedná o sporovaný rozsah 3 hodin studia spisu, jedná se o studium celého spisu z důvodu celkového pochopení a vhledu do problému, ne pouze o přečtení spisu. Doba místního šetření odpovídala necelým 2 hodinám, což je zcela přiměřené vzhledem k rozsahu oceňované nemovitosti pro zkoumání jejího technického stavu, zjištění případných závad, proběhlých oprav a rekonstrukcí, zaměření, zdokumentování a podobně. Uvedený počet 7 hodin za zpracování posudku odpovídá počtu, které znalec využil pro zpracování posudku, nejde pouze o popsání údajů, ale o zpracování zejména matematických údajů o oceňovaném RD, ale i o výpočet porovnávaných RD, porovnávaných pozemků, jejich celkového posouzení s ohledem na stanovení porovnávacích koeficientů, tak aby celkový výsledek odpovídal oceňovaným nemovitým věcem. Při administrativní práci se jedná o práce spojené se zpracováním podkladů, kopírování, zpracování fotodokumentace, kompletaci posudku a komunikaci spojenou s daným zadáním. Námitka ohledně počtu vyhotovení, barevné fotodokumentace, odpovídala požadavku soudu vypracovat znalecký posudek ve čtyřech vyhotoveních, přičemž barevné kopie jsou důležité pro „věrné“ posouzení stavu nemovitých věcí a jsou v současné době zcela standardním požadavkem při zpracování posudku. Cestovní náhrady byly účtovány dle skutečně uvedených ujetých kilometrů v souladu s platnými předpisy a doloženou výší ceny pohonných hmot a spotřebou uvedenou v technickém průkazu. Na závěr znalec navrhoval, aby usnesení okresního soudu bylo jako věcně správné potvrzeno, neboť uvedené údaje odpovídají vyhlášce č. 370/2022 Sb., která stanoví výši a způsob určení znalečného a způsoby účtování.

4. Krajský soud k odvolání povinné přezkoumal napadené usnesení okresního soudu, přezkoumal i řízení, které jeho vydání předcházelo (ustanovení § 206, § 212 a § 212a odst. 1, 2, 5 a 6 o. s. ř.) a dospěl k závěru, že usnesení okresního soudu je třeba zrušit a věc vrátit okresnímu soudu k dalšímu řízení.

5. Z obsahu předloženého spisu bylo zjištěno, že usnesením Okresního soudu v Jeseníku ze dne 5. 9. 2024, č. j. 15 E 21/2024-20 byl nařízen k vymožení povinnosti povinné zaplatit oprávněnému částku 17.841 Kč se specifikovaným úrokem z prodlení a nákladů předchozího řízení, výkon rozhodnutí prodejem nemovitých věcí povinné, a to pozemku st. p. č. xxx, jehož součástí je stavba xxx, která stojí na pozemku st. p. č. xxx a pozemku xxx, zapsaných na LV č. xxx pro obec xxx, katastrální území xxx, u Katastrálního úřadu pro Olomoucký kraj, Katastrální pracoviště Jeseník. Usnesení nabylo právní moci dne 30. 9. 2024. Usnesením Okresního soudu v Jeseníku ze dne 9. 4. 2025, č. j. 15 E 21/2024-53 soud ustanovil znalce Ing. Václava Hoplíčka pro stanovení obvyklé ceny uvedených nemovitých věcí. Usnesením Okresního soudu v Jeseníku ze dne 18. 9. 2025, č. j. 15 E 21/2024-69 byl výkon rozhodnutí prodejem nemovitých věcí povinné nařízený usnesením Okresního soudu v Jeseníku ze dne 5. 9. 2024, č. j. 15 E 21/2024-20 částečně zastaven, a to v rozsahu jistiny ve výši 17.841 Kč, rozhodnutí nabylo právní moci dne 8. 10. 2025. Podáním doručeným okresnímu soudu dne 13. 10. 2025 povinná navrhla zastavení výkonu rozhodnutí, který byl usnesením Okresního soudu v Jeseníku ze dne 2. 12. 2025, č. j. 15 E 21/2024-168 zamítnut, současně s jejím návrhem na vyloučení nemovitých věcí z výkonu rozhodnutí, toto rozhodnutí doposud právní moci nenabylo, neboť bylo napadeno odvoláním povinné. Po vypracování znaleckého posudku znalcem Ing. Václavem Hoplíčkem bylo provedeno vyúčtování a odvoláním

Shodu s prvopisem potvrzuje Veronika Kotrlová.

napadeným usnesením rozhodnuto o výši a skladbě znalci přiznaném znalečném, kdy okresní soud převzal tyto údaje bezezbytku z daňového dokladu č. 2025118 vystaveného znalcem, bez jakéhokoliv odůvodnění a uvedení zákonných ustanovení, jichž bylo použito.

6. Podle ustanovení § 169 odst. 2 o. s. ř. vyhotovení každého usnesení, kterým se zcela vyhovuje návrhu na předběžné opatření, návrhu na zajištění důkazu, návrhu na zajištění předmětu důkazního prostředku ve věcech týkajících se práv z duševního vlastnictví nebo jinému návrhu, jemuž nikdo neodporoval, nebo usnesení, které se týká vedení řízení, anebo usnesení podle § 104a, nemusí obsahovat odůvodnění. Odůvodnění nemusí obsahovat rovněž usnesení, kterým bylo rozhodnuto nikoli ve věci samé, připouští-li to povaha této věci a je-li z obsahu spisu zřejmé, na základě jakých skutečností bylo rozhodnuto; v tomto případě se ve výroku usnesení uvedou zákonná ustanovení, jichž bylo použito, a důvod rozhodnutí.

7. Odvolací soud se v prvé řadě neztotožňuje s postupem okresního soudu, který napadené usnesení ve smyslu ustanovení § 169 odst. 2 o. s. ř. neodůvodnil. Z obsahu spisu je zřejmé, že soud vyšel z vyúčtování, které předložil znalec. Okresní soud rezignoval na uvedení konkrétních skutečností a okolností věci, významných ve smyslu právní úpravy, jež by jeho postup opodstatnily. Bez odůvodnění rozhodnutí nelze zjistit, jak zákonem č. 504/2020 Sb. stanovená kritéria pro určení odměny znalce hodnotil, a to jak ve vztahu k výši stanovené odměny, tak času stráveného znalcem při vypracování posudku. Bez odůvodnění rozhodnutí není zřejmé, o jaké úvahy soud prvého stupně svůj závěr o důvodnosti znalcem nárokovaného plnění v požadované výši opírá.

8. Ustanovení § 169 odst. 2 o. s. ř. vypočítává několik kategorií usnesení, které nemusí obsahovat odůvodnění. Pro správnou interpretaci těchto výjimek je nutno respektovat požadavky plynoucí z práva na spravedlivý proces. Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva, jež se vztahuje jak k rozsudkům, tak i usnesením, a obdobně z obsáhlé rozhodovací praxe českého Ústavního soudu, vyplývá, že ačkoliv článek 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (sdělení č. 209/1992 Sb. Federálního ministerstva zahraničních věcí) zavazuje soudy svá rozhodnutí odůvodňovat, nemůže být chápán tak, že vyžaduje detailní odpověď na každý argument. Rozsah uplatnění povinnosti odůvodňovat rozhodnutí se může lišit v závislosti na povaze rozhodnutí. Důležitým kritériem pro obecné i konkrétní posouzení otázky, v jakém rozsahu má být usnesení odůvodněno, je funkce odůvodnění soudního rozhodnutí. Účastník má nejen právo vědět, jak soud rozhodl, ale také z jakých důvodů. Odůvodnění soudního rozhodnutí umožňuje účastníkům řízení, aby proti němu mohli účinně brojit opravnými prostředky, a soudu dovoluje, aby je v opravném řízení vůbec mohl přezkoumat. Je proto zcela vyloučena možnost neodůvodňovat usnesení, proti nimž je přípustný opravný prostředek, resp. další prostředky nápravy. Taková usnesení musí být odůvodněna vždy, neboť jinak ten, do jehož právní sféry bylo usnesením zasaženo, je zbaven efektivní možnosti využití opravného prostředku, a soudu je jím znemožněna přezkumná činnost. Odůvodnění soudního rozhodnutí je nástrojem kontroly výkonu soudnictví ze strany veřejnosti a zajištění jeho transparentnosti. V testu proporcionality neobstojí argument, že absence odůvodnění přispěje k urychlení řízení. Z uvedeného je zřejmý obecný závěr, že usnesení, proti němuž lze brojit opravným prostředkem, by mělo být odůvodněno vždy. Požadavky na odůvodňování usnesení jsou však nejen obecné, ale závisí též na konkrétní procesní situaci v daném řízení. Odůvodnění proto mohou v konkrétní situaci vyžadovat i taková usnesení, proti nimž sice není opravného prostředku, avšak u nichž by mohly zejména vyvstat pochybnosti, zda rozhodnutí soudu není projevem svévole, popř. u nichž je uvedení důvodů rozhodnutí zapotřebí s ohledem na ostatní vyjmenované funkce, které má odůvodnění plnit.

9. V projednávané věci se pak nejedná o jednoznačný případ, který by nevyžadoval odůvodnění, kdy naopak rozhodnutí o přiznaní znalečného bývá velmi často účastníky řízení napadáno odvoláním, kdy strany nesouhlasí s výši přiznaného znalečného, které v daném případě činí 18.048 Kč, což není právě zanedbatelná částka. Důvody, proč přiznal okresní soud znalečné právě v takové výši, a

Shodu s prvopisem potvrzuje Veronika Kotrlová.

především odůvodnění časové odměny, která činí nejvyšší položku z přiznané částky, je tedy potřeba náležitě rozvést. Pokud takové důvody nejsou vysvětleny v odůvodnění, nelze vyloučit, že rozhodnutí je projevem libovůle. Rozhodnutí, z něhož není alespoň v zásadních rysech zřejmé, jakými úvahami byl soud při formulaci výroku veden, je podle ustálené judikatury Ústavního soudu třeba považovat za nepřezkoumatelné. Dle ustálené judikatury Ústavního soudu je rovněž požadavek řádného odůvodnění rozhodnutí jedním ze základních atributů spravedlivého procesu. Dodržování povinnosti odůvodnit rozhodnutí má zaručit transparentnost a kontrolovatelnost rozhodování soudů a vyloučit libovůli. Chybí-li v rozhodnutí řádné odůvodnění, je tím založena nejen jeho nepřezkoumatelnost, ale zpravidla také protiústavnost (srov. např. rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 1235/11).

10. Tím, že napadené usnesení není odůvodněno, nejsou vyjádřeny úvahy soudu prvého stupně, jež by umožnily jeho právní závěry přezkoumat, tento nedostatek nelze překonat tím, že budou tyto úvahy dodatečně dovozovány z obsahu spisového materiálu. Je třeba poukázat na judikaturu Ústavního soudu (srov. III. ÚS 351/04), z níž vyplývá, že jedním z principů představujících součást práva na řádný a spravedlivý proces a vylučujících libovůli v rozhodování je povinnost obecného soudu, aby své rozhodnutí odůvodnil tak, aby z něj byly patrné konkrétní důvody. Absence řádného odůvodnění zakládá nepřezkoumatelnost rozhodnutí o přiznání znalečného, neboť nejsou zřejmé důvody takového rozhodnutí.

11. Vzhledem k tomu, že okresní soud v souladu se shora uvedenými zásadami nepostupoval a své rozhodnutí neodůvodnil tak, aby jeho rozhodnutí bylo přezkoumatelné, odvolací soud dle ustanovení § 219a odst. 1 písm. b) o. s. ř. věc zrušil a dle § 221 odst. 1 písm. a) o. s. ř. vrátil okresnímu soudu k dalšímu řízení. V dalším řízení bude na okresním soudu, aby své rozhodnutí odůvodnil tak, aby bylo zřejmé, jak zákonem stanovená kritéria pro určení odměny znalce hodnotil. Přitom okresní soud přihlédne i k odvolací argumentaci povinné a k obsahu vyjádření znalce k odvolání povinné.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **není** dovolání přípustné.

Olomouc 18. února 2026

Mgr. Petra Rýznarová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Veronika Kotrlová.